

Akt nr:

R-E1a-1382

AU\$R-E1a-1382

2952-2

LANTBRUKSSTYRELSEN

11 APR. 1950

DIARIE Nr

SAK Nr

R

2-1382

Kungl. Lantbruksstyrelsens
arkiv

Handlingar angående

"Vrågårdens dikningsföretag av år 1949"

i Friggeråkers socken av Skaraborgs län

upprättade år 1949 vid syneförrättning

enligt vattenlagen

av

Sven Hallin.

Lantbruksingenjör i Skaraborgs län

Statligt stöd beviljat av

LANTBRUKS- ☒ Bidr. den 13/6 1953NÄMNDEN ☒ LänLANTBRUKS- ☒ Bidr. den 4/10 1953STYRELSEN ☒ Län

Arbetets utförande godkänt

den 20/5 1954 { utan

{ med

ändring av arbetsplan.

(ändring har införts å berörda ritningar
med färgbeteckning)Lantbruksnämnden i Skaraborgs län
Skara

Bo Nilman

2 x 1382

RAPPORT över verkställd ~~besiktning~~ avsyning			
Företagets namn			
"Vrågårdens dikningsföretag av år 1949".			
Kommun	Län		
Falköping	Skaraborg		
Ordf. i styrelsen ~~—Pär Andersson—K. Erik Johansson~~			
Lantbr. Ragnar Alexandersson, Friggeråker, <u>Falköping.</u>			
Statligt stöd beviljat av lantbruksstyrelsen den	Bidrag kr	Lån kr	
Statligt stöd beviljat av lantbruksnämnden den	Bidrag kr	Lån kr	
13.6.1953	1.520:--	--	
Arbetstid jml. V.L. 10:62	Förlängning jml. V.L. 7:58	Kontrakterad arbetstid	Kontr. arb.-tid förl. till
1955 års utgång	--	d. 1.11.1953	--

Vid besiktningen, som verkställts av assistent J. Lippert
den 19 maj 1952, har befunnits att
företaget var utfört enligt den fastställda arbetsplanen och förordas till god-
kännande.

Företagets slutliga kostnader ha uppgått till kronor 4.578:13, varav i räntor
under arbetstiden kronor 347:70.

Styrelsearvode har ej utgått.

Skara den 26 aug. 1953.

(Sven Hallin)

Lantbruksingenjör i Skaraborgs län

På grund av ovan intygade arbeten kunna utbetalas:

å avskrivningslånet 1.520:-- kronor

Skara den 26 aug. 1953.

(Sven Hallin)

Lantbruksingenjör i Skaraborgs län

PROTOKOLL fört vid sammanträde vid syne-
förrättning enligt vattenlagen för torr-
läggning av mark tillhörande LILLEGÅRDEN
11³ i Friggeråkers socken (Falköpings
stad) av Skaraborgs län.

Den 2 februari 1960.

Sedan undertecknad lantbruksingenjör på därom gjord ansökan blivit av läns-
styrelsen i Skaraborgs län förordnad se bilaga A
att i laga ordning verkställa denna förrättning, hade sammanträde utsatts
att hållas kl. 10.00 i Friggeråkers bygdegård. Sakägarna hade per brev under-
rättats om sammanträdet se bilaga B 1
varvid emottagandet av kallelserna skriftligen bekräftats se bilaga B2-5.

Vid sammanträdet antecknades sakägarna på följande sätt.

Sökande

Wendla Bergman

närvarande

Lillegården 11³

Övriga sakägare

Liss Friggeråker

närvarande

Vrågården 13²

Ragnar Alexandersson

närvarande

Vrågården 13³

Ivar Fredriksson

närvarande

Källegården 5²

Vrågårdens dikningsföretag av år 1949
genom ordf. Ragnar Alexandersson.

§ 1.

Ansökan om förrättningen samt länsstyrelsens i anledning härav utfärdade
förordnande upplästes.

§ 2.

Jäv anmäldes icke mot förrättningsmannen.

§ 3.

Något laga hinder mot förrättningen eller det ifrågasatta företaget prövades
ej förefinnas. Hävden genomicks och lämnades utan erinran.

§ 4.

Förrättningsmannen redogjorde för de undersökningar, som skett varvid konstaterades, att någon torrläggning enligt sökandens önskemål ej kan åstadkommas utan en fördjupning av avloppet A - B - C - D inom Vrågårdens dikningsföretag av år 1949. Om den befintliga ledningen på denna sträcka kompletterades med en 200 mm ledning kunde kostnaderna uppskattas till 6.000 kronor.

§ 5.

Wendla Bergman yrkade att rörledningen inom Vrågårdens dikningsföretag av år 1949 kompletterades med en ny ledning så att vattnet sänktes minst 60 cm för hennes mark. Hon framhöll att hon hade ringa nytta av 1949 års företag och att såväl skörd som beten förstörts genom översvämningar bl.a. 1951, 1954 och 1957. Dock tycktes kostnaderna för den nya ledningen bli höga, så det vore kanske tveksamt om den föreslagna ledningen kunde anses lönsam.

Ragnar Alexandersson ansåg att han i stort sett hade sina marker tillfredsställande torrlagda genom 1949 års företag. Han emotsatte sig dock ej den föreslagna nya ledningen över sin mark.

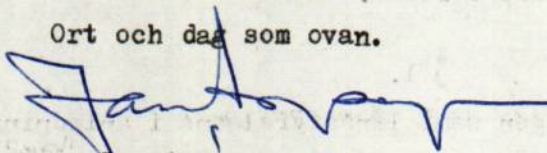
Ivar Fredriksson var även nöjd med det äldre företaget. Av hans fastighet berördes därav endast betesmark.

Liss Friggeråker hade ej något emot en fördjupning av det öppna diket genom sin mark under förutsättning, att han sedermera, om han så önskade, fick lägga igen det med en rörledning av erforderlig dimension.

§ 6.

Avslutades sammanträdet.

Ort och dag som ovan.

Jan Aspegren

Lantbruksingenjör

Förklarings återkallad den 3/12 1962

PROTOKOLL fört vid sammanträde vid syne-
förrättning enligt vattenlagen för torr-
läggning av mark tillhörande LILLEGÅRDEN
11³ i Friggeråkers socken (Falköpings
stad) av Skaraborgs län.

Den 2 februari 1960.

Sedan undertecknad lantbruksingenjör på därom gjord ansökan blivit av läns-
styrelsen i Skaraborgs län förordnad se bilaga A
att i laga ordning verkställa denna förrättning, hade sammanträde utsatts
att hållas kl. 10.00 i Friggeråkers bygdegård. Sakägarna hade per brev under-
rättats om sammanträdet se bilaga B 1
varvid emottagandet av kallelserna skriftligen bekräftats se bilaga B2-5.

Vid sammanträdet antecknades sakägarna på följande sätt.

Sökande

Wendla Bergman

närvarande

Lillegården 11³

Övriga sakägare

Liss Friggeråker

närvarande

Vrågården 13²

Ragnar Alexandersson

närvarande

Vrågården 13³

Ivar Fredriksson

närvarande

Källegården 5²

Vrågårdens dikningsföretag av år 1949
genom ordf. Ragnar Alexandersson.

§ 1.

Ansökan om förrättningen samt länsstyrelsens i anledning härav utfärdade
förordnande upplästes.

§ 2.

Jäv anmäldes icke mot förrättningsmannen.

§ 3.

Något laga hinder mot förrättningen eller det ifrågasatta företaget prövades
ej förefinnas. Hävden genomgicks och lämnades utan erinran.

§ 4.

Förrättningsmannen redogjorde för de undersökningar, som skett varvid konstaterades, att någon torrläggning enligt sökandens önskemål ej kan åstadkommas utan en fördjupning av avloppet A - B - C - D inom Vrågårdens dikningsföretag av år 1949. Om den befintliga ledningen på denna sträcka kompletterades med en 200 mm ledning kunde kostnaderna uppskattas till 6.000 kronor.

§ 5.

Wendla Bergman yrkade att rörledningen inom Vrågårdens dikningsföretag av år 1949 kompletterades med en ny ledning så att vattnet sänktes minst 60 cm för hennes mark. Hon framhöll att hon hade ringa nytta av 1949 års företag och att såväl skörd som beten förstörts genom översvämningar bl.a. 1951, 1954 och 1957. Dock tycktes kostnaderna för den nya ledningen bli höga, så det vore kanske tveksamt om den föreslagna ledningen kunde anses lönsam.

Ragnar Alexandersson ansåg att han i stort sett hade sina marker tillfredsställande torrlagda genom 1949 års företag. Han emotsatte sig dock ej den föreslagna nya ledningen över sin mark.

Ivar Fredriksson var även nöjd med det äldre företaget. Av hans fastighet berördes därav endast betesmark.

Liss Friggeråker hade ej något emot en fördjupning av det öppna diket genom sin mark under förutsättning, att han sedermera, om han så önskade, fick lägga igen det med en rörledning av erforderlig dimension.

§ 6.

Avslutades sammanträdet.

Ort och dag som ovan.

Jan Aspegren
Lantbruksingenjör

1
Protokoll vid Squeförsätt-
ning enligt vattenlagen
för konstitution av mark,
tillhörande Brågården m. fl.
hemman i Friggeråkers
socken, Skeraborgs län.

Den 20 april 1949 i Brågården

Närvarande: Nudoteknisk, statens landbruksin-
genjör och förädlingsman samt gode männen
Ragnar Larsson, Brågården, och John Fredriksson
Västerbo, ävensom följande sakägare:

Sakägarna: Ragnar Alexandersson af Brågården 13³

Lenn Friggeråker " " 13²

~~John Fredriksson~~ " ~~Brågården~~ 5²

de öfriga sakägare:

Wendela Bergman " Lillgården 11³

§ 1

Upplästes det för förädlingsmannen utfärdade
fördömandet, som hade lydelse enligt bil. A.

§ 2

Något järn mot synomännen kunde ej ut-
frönas

§ 3

Sakägarna bekräftade sina med hand gjorda
uppgifter om fördjupning och isen byggning

med sin av i frågavarande avlopps, så att deras nära beroende mark må bli skyddad mot översvämning vid flöden samt kunna på ändamålsenligt sätt brukas.

§ 4

Förelades det på grundval av dessa yrkanden upprättade förslaget till de i frågavarande markernas bävre anläggning med där tillhörande handlingar.

§ 5

Uppställes syne männens utlåtande, som hade lydelse enligt tit. H

§ 6

att mottaga och förvara till förslaget hörande handlingar och ritningar och att sammankalla delägarna till val av skyddse utgående syne männen Ragnar Alex Andersson, Drögården.

§ 7

I fråga om förätningskostnaderna till vissades till oroades förhållanden, varav ett exemplar skulle överlämnas till allt förvararen.

§ 8

Som resultat vidare fanns att till protokollet anteckna, till blivande förätningskostnader

och Sannan Frädet upplöst,
 ut och Red som över
 7 Hjärtan
 Med Hallin

Vi trädde gode män:

Ragnar Larsson

John Fredriksson

4
E D. 74-49
1945

Bil. A.

Till

Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län.

Enkelt

Undertecknade får härmed vördsamt anhålla om förordnande för inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör att jämlikt bestämmelserna i gällande vattenlag handlägga syneförättning för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Källegården mfl. i Friggeråkers socken av Skaraborgs län.

Förteckning över de fastigheter, som ytterligare kunna förväntas bliva av företaget berörda återfinnes å omstående sida.

Närmaste järnvägsstation till förrättningsstället är:

Falköpings C

Meddelanden angående förrättningen torde ställas till:
Ivar Fredriksson Källegården Friggeråker

adress ~~Falköpings C~~

pr Falköping 1

Telefon: Torbjörntorp 61

Källegården den 19 juni 1945

Ivar Fredriksson

*anmärkt.
Sinn. förhållanden mellan lönerna sig höligen
23/1-47 ej den man önskar att
Bergmans sken ej drabbas
av någon försämring.*

Felle. 1578

Eust Alexandersson

Källegården Friggeråker

Falköping 1

Litt. Friggeråkers

Källegården

*intresserade
för detta*

Resolution

Remitteras till Ståthöfdens lantbruks-
inspektor S. Boalund, Skara,

för avgivande av yttrande

....., varmed remisshandlingarna

återförväntas.

Mariestad å landskansliet den 28 juni 1945

På tjänstens vägnar:

Sten Wallin

Jag får vördsamt föreslå, att ifrågavarande förordnande utfärdas för mig.

Skara den 30.6.1945.

Sten Wallin

FÖRTECKNING

över fastigheter, som väntas bliva av företaget berörda.

Fastighetens namn:

Ägarens namn:

Lillegården

Ivar Bergmans sterb.

Änkefru Elin Bergman

Fröken Vendla Bergman

Post. Friggeråker Falköping 1

FÖRORDNANDE

Lantbruksingenjören
~~Per Axelsson~~

Sven Hallin

förordnas härmed att i laga ordning verkställa
ifrågavarande förättning; och införs väntas bevis
om förordnandets emottagande.

Mariestad å landskansliet den 2/7 1945.

På länsstyrelsens vägnar:

Leo Wohlstein
Leo Wohlstein.

Arvid Samuelson
Arvid Samuelson.

KUNGÖRELSE

För torrläggning av vattenskadade marker tillhörande
Vrågården m.fl. i Friggeråkers
 socken av Skaraborgs län genom uppgrävning av avloppsdiken
 kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid
 sammanträde hos Ragnar Alexandersson i Vrågården
 ons- dagen den 20 april 1949 klockan 15,00
 då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande
 av sin talan.

Av förrättningen torde följande fastigheter bliva berörda:

Liss Friggeråker,	äg. Vrågården	13 ²
Ragnar Alexandersson,	" "	13 ³
Wendela Bergman,	" Lillegården	11 ³
Ivar Fredriksson,	" Källegården	5 ²

Skara den 5 april 1949.

I tjänsten:

Sven Hallin
 /Sven Hallin/

Lantbruksingenjör i Skaraborgs län.

Att förestående kungörelse blivit mig delgiven erkännes:

Ivar Fredriksson

Wendela Bergman

Ragnar Alexandersson

Liss Friggeråker

Att delgivningen verkstälts i för stämning stadgad ordning
 bestyrkes å tjänstens vägnar:

Talsamtals den 11. april 1949.

*Byggnads
 Polis m.m.*

Socken, by och hemman	Registernummer	Littera å kartan	Hemmansstal	Ägarens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning
1	2	3	4	5	6
Friggeråkers socken.					
Vrågården	13 ²		1/4		Liss Friggeråker
				1	åker, mylla på kalkmorän
				2	" - " -
					<u>Summa</u>
Vrågården	13 ³		1/4		Ragnar Alexandersson
				3	åker, mylla på kalkmorän
				4	" - " -
				5	" - " -
				6	odlingsmark, - " -
				7	" - " -
				8	åker, - " -
				9	" - " -
					<u>Summa</u>
Lillegården	11 ³		1/4		Wendela Bergman
				10	åker, mylla på kalkmorän
				10a	" - " -
				11	odlingsmark, - " -
				12	åker, - " -
				12a	" - " -
				13	odlingsmark, - " -
				14	" - " -
				15	" - " -
				16	" - " -
				17	åker, - " -
					Överföres

A r e a l								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Å k e r		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
2	80							1400	3920	--	1700	4760	--	✓300	840	--
	23							1100	253	--	"	391	--	✓600	138	--
3	03								4173	--		5151	--		978	--
44								1500	660	--	1700	748	--	✓200	88	--
1	37							1250	1712	50	"	2329	--	✓450	616	50
	12							570	68	40	"	204	--	✓450 ✓680	1130	135 60
			22					230	50	60	"	374	--	✓450 ✓1020	1470	323 40
			10					80	8	--	"	170	--	✓600 ✓1020	1620	162 --
	04							420	16	80	"	68	--	✓600 ✓680	1280	51 20
	22							1100	242	--	"	374	--	✓600	132	--
2	19		32						2758	30		4267	--		1508	70
04								920	36	80	1700	68	--	✓100 ✓680	780	31 20
96								1600	1536	--	"	1632	--	✓100	96	--
			04					715	28	60	1300	52	--	✓585	23	40
01								720	7	20	1700	17	--	✓300 ✓680	980	9 80
11								1400	154	--	"	187	--	✓300	33	--
			65					780	507	--	1300	845	--	✓520	338	--
			20					"	156	--	"	260	--	✓✓	104	--
			96					520	499	20	"	1248	--	✓780	748	80
			09					780	70	20	"	117	--	✓520	46	80
	02							1020	20	40	1700	34	--	✓680	13	60
1	14		1	94					3015	40		4460	--		1444	60

Socken, by och hemman	Registernummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägofigurens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning
1	2	3	4	5	6
					Överfört 18 åker, mylla på kalkmorän 19 odlingsmark, - " - <u>Summa</u>
Källegården	2 5		1/8		Ivar Fredriksson 20 åker, mylla på kalkmorän 21 " - " - <u>Summa</u>
<u>Sammandrag.</u>					
<u>Friggeråkers socken.</u>					
Vrågården	2 13		1/4	1-2	Liss Friggeråker
"	3 13		1/4	3-9	Ragnar Alexandersson
Lillegården	3 11		1/4	10-19	Wendela Bergman
Källegården	2 5		1/8	20-21	Ivar Fredriksson
					<u>Summa</u>

A r e a l								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Å k e r		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
1 14		1 94							3015 40			4460 --			1444 60	
07								1020	71 40		1700	119 --		✓✓ 680	47 60	
		14						780	109 20		1300	182 --		✓✓ 520	72 80	
1 21		2 08							3196 --			4761 --			1565 --	
24								850	204 --		1700	408 --		✓✓ 850	204 --	
12								680	81 60		"	204 --		✓✓ 1020	122 40	
36									285 60			612 --			326 40	
3 03									4173 --			5151 --			978 --	
2 19		32							2758 30			4267 --			1508 70	
1 21		2 08							3196 --			4761 --			1565 --	
36									285 60			612 --			326 40	
6 79		2 40							10412 90			14791 --			4378 10	

✓ = brukningsbåtnad
✓✓ = översvänningsbåtnad.

Vrågården den 20 april 1949.

Ragnar Larsson

Johr Fredriksson

Läge	Längd m.	Arbete, jordart m. m.	Antal	å-pris	Kostnad		Kostnad		Summa	
					kronor	öre	kronor	öre	kronor	öre
1		<u>Diket A - B .</u>								
2	1+80-2+14	34	Kalkmorän med mylla och kalksten	3 m	15	5:--	75	--	75	--
3			Jordersättning					9	60	
4			Arbetsledning o.oförutsett					10	40	95 --
5										
6										
7			<u>Diket B - C .</u>							
8	2+14-2+22	8	300 mm rör med frakt	m	8	4:--	32	--		
9			Grävning, läggning och återfyllning	"	8	7:--	56	--		
10	2+22-4+32	210	300 mm rör med frakt	"	210	4:--	840	--		
11	2+22-4	178	Grävning, läggning och återfyllning	"	178	6:15	1094	70		
12			- " -	"	32	3:90	124	80		
13	4-4+32	32								
14	2+14		Rörlutlopp enl. typritn. st	1	45:--	45	--			
15	2+22,4+32		Brunn typ A; d=0,70 m	"	2	65:--	130	--	2322	50
16			Arbetsledning o.oförutsett					217	50	2540 --
17										
18			<u>Diket C - D .</u>							
19	4+32-4+75,									
20	4+25-5+50	168	250 mm rör med frakt	m	168	3:10	520	80		
21	4+32-4+75	43	Grävning, läggning och återfyllning	"	43	3:55	152	65		
22	4+25-4+95	70	- " -	"	70	5:10	357	--		
23	4+95-4+98	3	- " -	"	3	6:--	18	--		
24	4+98-5+50	52	- " -	"	52	4:05	210	60		
25	5+50		Brunn med 250 mm:s intag; d=0,60 m	st	1	60:--	60	--	1319	05
26			Arbetsledning o.oförutsett					130	95	1450 --
27										
28			<u>Diket D - E .</u>							
29	5+50-5+92	42	Kalkmorän med mylla och kalksten	3 m	13	5:--	65	--	65	--
30			Jordersättning					8	32	
31			Arbetsledning o.oförutsett					6	68	80 --
32										
33			Summa kronor						4165	--
34			Vrågården den 20 april 1949.							
35										

att rörledning ej får täckas, innan läggning^{-cd/} blivit genom lantbruksingenjör eller hans ombud kontrollerad, såvida densamma utförts av annan än Lantbruksnämndens täckdikningsförmän, vilken ej är entreprenör,

att rörledning ej må läggas direkt på berg eller stora stenar utan i förekommande fall på grusbädd,

att tegelrörsledningarna skola kopplas medelst betongrör i brunnarna,

att det första röret för de täckdikesstammar, som beräknas komma att utmynna i enbrunn, efter tillsägelse av vederbörande brukare skall inkopplas vid anläggandet av brunnen ifråga,

att rörfogarna skola grusas, om jorden är så beskaffad, att risk för igenslämning föreligger. Stenfyllning kring dagvattenbrunnarna skall beklädas med grästorv, enris eller granris,

att fixpunkterna för höjdbestämmningen äro:

- 1) kors i jordfast sten å höjden +5.96 c:a 25 m N. om punkt 2+50
- 2) kors i jordfast sten å höjden +5.29 c:a 23 m S om punkt 4+64 och
- 3) kors i jordfast sten å höjden + 5.62 c:a 36 m O om punkt 5+80

Vrågården den 20 april 1949

(Sven Hallin)

Lantbruksingenjör i Skaraborgs län

Vrågårdens dikningsföretag av år 1949.ARBETSBESKRIVNING.

Innan arbetet påbörjas skall avvägning och utsättning på minst var femtionde meter genom sakkunnig person verkställas.

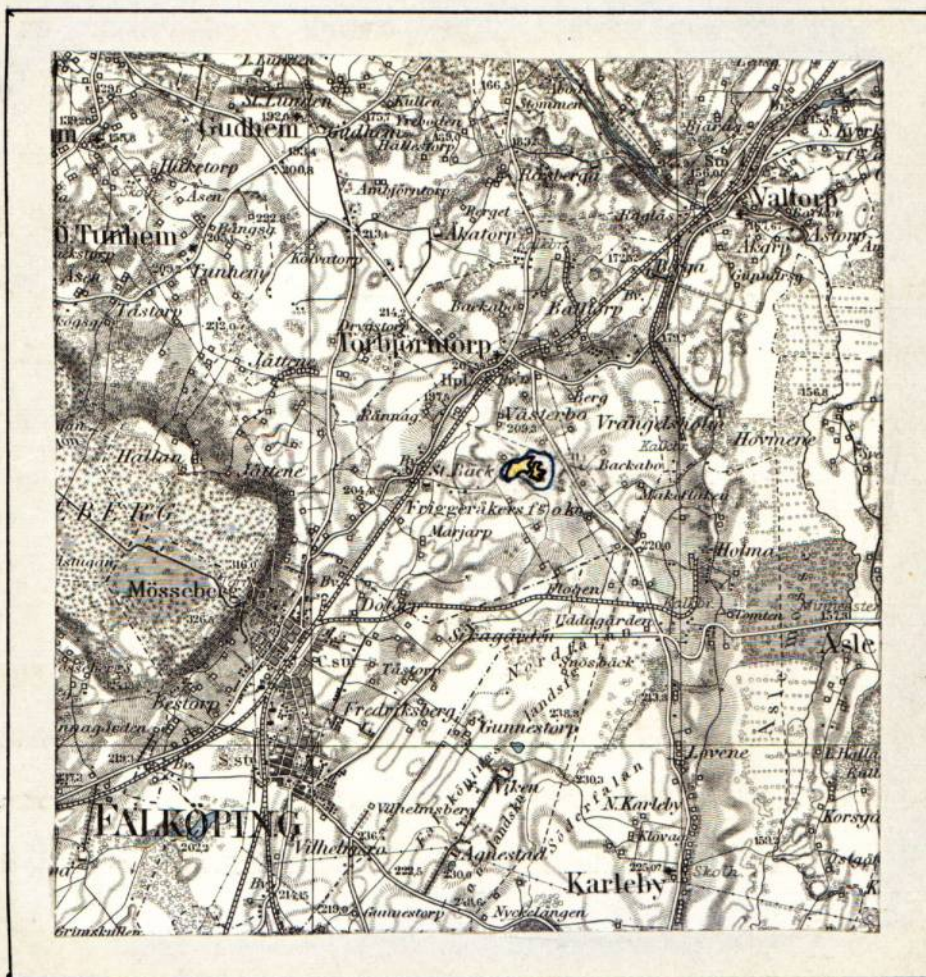
Vid arbetets utförande iakttages:

- att förekommande dikeskrökar ej få göras skarpa, utan böra i möjligaste mån uträtas eller avrundas,
- att där dike går i rågång, bör grävningen så verkställas, att rågången och dikets mittlinje komma att sammanfalla,
- att vägbana, bebyggd tomt eller trädgård ej utan innehavarens medgivande må användas som upplagsplats för dikesjord,
- att förefintliga gränsmärken ej må genom arbetet rubbas eller döljas, såvida icke dessförinnan genom vederbörlig lantmätarens försorg nya märken blivit utsatta,
- att förrättningsens fixpunkter icke utan tvingande skäl må förstöras. Måste så ske, skall fixpunkterna ifråga genom sakkunnig person ersättas med en ny sådan,
- att i grävningstabell angivna djupsiffror äro beräknade i förhållande till de avvägda dubbarna,
- att genom-grävd vägbana snarast möjligt skall återställas i fullgott skick,
- att betongrören tillföretagets rörledningar godkännas endast under förutsättning att de underkastats vederbörande lantbruksingenjörs kontroll och därvid uppfyllt gällande normalbestämmelser ifråga om hållfasthet och täthet,
- att brunnringarna skola vara maskinstämpade eller vibrerade,
- att allenast sådana tegelrör må komma till användning, som uppfylla fordringarna uti ^{av} Sveriges Standardiseringskommission i december 1937 fastställd standard för dräneringsrör av tegel,

Hemmanstal	Registernummer	Littera å kartan	Söcken Hemman och jordägare	Sökande och med dem likställda	Ägofigur	Markens uppskattade värde	
						Nuvarande värde	Blivande värde
						Kronor	Kronor
1	2	3	4	5	6	7	8
			<u>Friggeråkers socken.</u>				
1/4	13 ²		Vrågården, Liss Friggeråker	sök.	1-2	4173:--	5151:--
1/4	13 ³		" , Ragnar Alexandersson	sök.	3-9	2758:30	4267:--
1/4	11 ³		Lillegården, Wendela Bergman		10-19	3196:--	4761:--
1/8	5 ²		Källegården, Ivar Fredriksson	sök.	20-21	285:60	612:--
			<u>Summa</u>			10412:90	14791:--

Förbättrings- värde	Beräknad andel i kostnaden för företagets avdelningar					Delaktighet i kostnaderna för			
	Kronor	10	11	12	13	Arbetets utförande m. m.		Syneför- rättningen	
						Beräknad kost- nad kronor	Procent av verkl. kostnad	Kr.	öre
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
978:--	18+9					930:42	22,339	lv3.	
1508:70	15+5					1435:26	34,460	lv1.	
1565:--	12+7					1488:82	35,746	lv4.	
326:40	10+6					310:50	7,455	lv2.	9.2
4378:10						4165:--	100,000		
Vrågården den 20 april 1949. <i>W. H. H. H.</i> <i>Ragnar Larsson</i> <i>Johan Fredriksson</i>									

Översiktskarta

Skala 1: 100 000

Utlåtande vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande Vrågården m.fl. hemman i Friggeråkers socken av Skaraborgs län.

Ifrågavarande företag, som avser fördjupning av ett i västlig huvudriktning flytande avlopp genom och från vattenskadade marker, belägna omkring 2 km söder Torbjörntorps kyrka inom sektion n:r 2 av nederbördsområde n:r 142, 1 och för ernående av bättre torrlägnings- och bruksförhållanden, är enligt bestämmelserna i 7 kap. vattenlagen att anse såsom dikning. Belägenheten framgår av omstående översiktskarta, där torrlägningsområdet utmärkts med gul färg och vattensamlingsområdets gränser med blå linjer.

Över den till uppgrävning ifrågasatta avloppssträckan hava profil- och sektionsritningar upprättats utvisande förhållandena vid undersökningstillfället, varjämte de härav beroende vattenskadade markerna avfattats å nivåkarta. Å denna karta är den till uppgrävning avsedda avloppssträckan utmärkt med dels dubbla, dels enkla röda linjer och de röda bokstäverna A - B - C - D - E. Dubbla röda linjer beteckna härvid, att avloppet skall utföras som öppet dike, och enkel röd linje, att det skall göras täckt. Avloppets blivande dimensioner hava å profil- och sektionsritningarna utmärkts med rött.

Vattensamlingsområdet har uttagits å generalstabens karta och delvis uppgåtts å marken. Storleken har med blått angivits å profilritningen. Den största till avrinning kommande vatten-

mängden har antagits komma att uppgå till 1,5 liter pr sekund och hektar.

På grundval av de sålunda uträknade vattenmängderna hava avloppen dimensionerats så, att översvämning vid alla normalt förekommande flöden förhindras å sökandenas mark. Vid medelvatten är marken på grund av kalkgrundens genomsläpplighet förut tillräckligt torrlägd.

Den mark, för vilken dikningen medför torrlägningsbåtnad, begränsas å nivåkartan av en streckad svart linje så belägen, att all därutanför liggande mark torde kunna till fullo torrläggas utan hinder av nuvarande vattenförhållanden i den till uppgrävning avsedda avloppssträckan.

För utrönande av den genom företaget uppkommande båtnaden hava synmännen efter i 7 kap. 22 § vattenlagen stadgade grunder verkställt uppskattning, vars resultat i detalj föreligger i den bilagda värderingslängden.

Den å kartan avfattade och enligt förenämnda längd förbättrade marken är att anse som en torrläggningssamfällighet, för vilken skäl till uppdelning i olika avdelningar ej förefinnes.

Kostnaderna för företagets utförande skola sålunda fördelas på delägarna i mån av båtnaden för vars och ens mark. Den sålunda uträknade deltagningsskyldigheten finnes för varje fastighet angiven i kolumn 16 av kostnadsfördelningslängden, där den är uttryckt i procent av samfällighetens totalkostnad. I kolumn 15 är det häremot svarande beräknade kostnadsbeloppet angivet.

Kostnaderna för avloppets underhåll skola fördelas efter samma grunder, som för färdigställandet angivits.

För mark, som åtgår till öppen avloppssträckas utvidgning och till jordupplag, skall ersättning gäldas med belopp, som finnas angivna i den bilagda jordersättningslängden.

Andra skador, som till äventyrs kunna under arbetstiden av företaget orsakas, skola jämväl till fulla värdet ersättas, därest någon sakägare hos styrelsen framställer yrkande härom inom ett år efter företagets färdigställande. Sådan skada skall då utan dröjsmål genom styrelsens försorg uppskattas av sakkunnig person och därefter omedelbart ersättas. I brist på åsämjande vid val av värderingsman skall uppskattningen verkställas av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör eller den, han i sitt ställe sätter.

Avgift, varom förmäles i 11 kap. 95 § vattenlagen, skulle understiga femton kronor och behöver förty ej erläggas.

Kostnaderna för syneförrättningen skola, sedan företaget kommit till stånd, fördelas på delägarna efter samma grunder, som för grävningskostnaderna angivits, men förskjutas nu av sökandena.

Jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 § vattenlagen få syne-
männen i fråga om företaget ytterligare bestämma:
att det skall, därest sökandena önska fullfölja detsamma, utföras
i fullständig överensstämmelse med bestämmelserna i detta
utlåtande med därtill hörande ritningar och handlingar;
att ur öppet avlopp uppschaktad jord och sten skall läggas minst
0,6 meter från avloppets kanter och med en lutning mot dessa,
icke överstigande 1:1, varjämte nödiga öppningar för ytvatt-
nets framläppande genom upplagen skola anordnas;

att till rörledningar skola användas rör, som uppfylla gällande standardfordringar;

att under arbetstiden vatten ej får uppdämmas eller påsläppas på sätt att skada uppstår;

att rörbrott, ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart skola avhjälpas och nödiga släntförändringar eller förstärkningsåtgärder vidtagas;

att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, samt böra vara bragta till slut före utgången av år 1955;

att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör samt

att det skall benämnas "Vrågårdens dikningsföretag av år 1949".

Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid Västerbygdens vattendomstol, adress Vänersborg, till vilken besvären med iakttagande av bestämmelserna i 11 kap. 85 § vattenlagen skola vara ingivna inom sextio dagar från nedanstående datum.

Vrågården den 20 april 1949.

I tjänsten:

Matt Hamn

Biträdande gode män:

Ragnar Larsson

John Fredriksson

Litt. *Bp:68/49*
Tung, nr 70/46

ARVODESRÄKNING

upptagande ersättning till statsverket enligt lantbruksingenjörstaxan (Svensk Författningssamling nr 353 år 1945) för förrättning eller uppdrag, som utförts av tjänsteman vid lantbruksingenjörsorganisationen.

Prigardens driftnings förslag av år 1949

(arbetets art, företagets namn etc. samt socken och län)

LANTBRUKSSTYRELSEN
28 MAJ 1949
DIARIE Nr
SAK Nr 1915

Åtgärden omfattar tiden

Arbetets art		Ersättning			
		kronor	öre	kronor	öre
I. Planläggning av torrlägningsföretag huvudsakligen för jordbruksändamål.					
1. <i>Torrlägningsföretag med undantag för täckdikningsplaner.</i>					
Planen upprättad ⁱ utan samband med syneförrättning enligt vattenlagen.					
Jordareal som beröres av förrättningen 9.19 ha.					
15.- kr för 1 ha och 9.- kr för varje ha däröver		96	-		✓
2.4 % av 4.165.- kr, utgörande beräknad total anläggningskostnad		99	96		✓
2 % av kr, utg. beräkn. kostn. för pumpstation m. utrustn.					✓
Summa:		195	96		
För syneförrättning utan gode män utföres 80 % av ovanstående summa					
(Här införes bl. a. arvode för icke fullständigt förslag samt tilläggsarvode för alternativt förslag eller för planläggning som jämväl avser avledande av kloakvatten eller industriellt avloppsvatten)					
					195 96 ✓
2. Täckdikningsplaner.					
II. Planläggning av företag huvudsakligen för avledande av kloakvatten eller industriellt avloppsvatten.					
1. <i>Företag som hänför sig till viss jordareal och med huvudsakligt ändamål att avleda kloakvatten.</i>					
Jordareal som beröres av förrättningen ha.					
kr för ha och kr för varje ha däröver					
% av kr, utgörande beräknad arbetskostnad					
2 % av kr, utgörande beräknad materialkostnad					
4 % av kr, utgörande beräknad kostnad för reningsanläggning					
5 kr för var och en av st fastigheter					
2. Annat företag.					
dagarvoden à 60 kr					
dagarvoden à 40 kr					
dagarvoden à 20 kr					
Transport:					
					195 96

Arbetets art	Ersättning			
	kronor	öre	kronor	öre
Transport:			195	96
III. Övriga tjänsteuppdrag.				
1. Fullständig arbetsledning och kontroll av företag för torrläggning av mark.				
Företaget består till ^{helt} övervägande delen av ^{öppna} täckta avlopp. Beräknad arbets-				
kostnad kr.				
..... kr jämte % av kr				
1 % av kr, utgörande beräknad materialkostnad				
2. Andra uppdrag.				
a) Icke fullständig arbetsledning och kontroll för torrläggning av mark;				
b) Arbetsledning och kontroll av annat företag än under a) avses;				
c) Rådgivning eller upplysning, som påkallat särskilt utredningsarbete;				
d) Kopiering av kartor och ritningar;				
e) Sammanträde;				
f)				
(Stryk det ej tillämpliga)				
Åtgärden ^{har} icke till huvudsaklig uppgift att gagna jordbruket.				
..... dagervoden à kr				
..... dagervoden à kr				
..... dagervoden à kr				
Summa kronor:			195	96

Anmärkningar: *Utlägg för inbindning av privat äggt handtecken av kr. 6.-*
Har uttagits för post för skatt och kvitteras.
Godt måttens arvoden kr. 52.- betalas direkt
till den.

Ett exemplar av denna räkning har den 24 maj 1949 överlämnats till
 enligt mottagningsbevis utkvitterats av
Ners Ragnar Alexandersson, Brågårdar, Friggelåken, Falköping
 (titel, namn och adress)
 i egenskap av *representant för socknarna*
Phara den 27 maj 1949
Monttallin
 lantbruksingenjör

Lantbruksstyrelsens anteckningar:
 Skäl till ändring föreligger ej.
 Av nedanstående skäl bör ersättningsbeloppet ändras till kr.

Granskad den 15/5 50 av *[Signature]*